

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci

žalobce: **P. Ž.**
zastoupen Mgr. Michalem Jandurou
advokátem advokátní kanceláře se sídlem Jičín, Husova 79

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
pracoviště Hradec Králové, Slezská 839

o žalobě proti rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 19. 12. 2018, čj. RN-930 908 1727-46091-VJ

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná rozhodla dne 19. 12. 2018 o námitkách žalobce, směřujících proti rozhodnutí orgánu I. stupně ze dne 19. 7. 2018, kterým byla zamítnuta žalobcova žádost o invalidní důchod, a to pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Odkázala na posudek Okresní správy sociálního zabezpečení v Jičíně ze dne 11. 6. 2018, podle něhož žalobce nebyl invalidní, neboť jeho pracovní schopnost poklesla z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pouze o 20 %.

Obdobně pak zdravotní obtíže žalobce hodnotil i lékař ČSSZ v průběhu námitkového řízení, když za rozhodující zdravotní postižení určil onemocnění, zařazené do kap. V, pol. 7a přílohy k vyhlášce MPSV č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, kde stanovil horní hranici procentního rozpětí míry poklesu pracovní schopnosti, tedy výši 10 %. S využitím možného navýšení pro vícečetné postižení ve smyslu § 3 této vyhlášky o 10 % pak činila konečná míra poklesu pracovní schopnosti 20 %.

II. Žalobní námitky

2. Žalobce namítal nesprávné a nedostatečné posouzení svého zdravotního stavu, uvedl, že nebylo provedeno komplexní psychologické vyšetření, se zdůvodněním, že toto z důvodu bezpečnostního zabezpečení věznice provést nelze. To není pravdivé, pouze je nutné sdělit věznici, o jaký úkon půjde. Žalobce neumí číst a psát, má zhoršený sluch a je přesvědčen, že zjištěná míra poklesu pracovní schopnosti tak neodpovídá realitě. Předložil potvrzení věznice ze dne 8. 1. 2019 o tom, že ve výkonu trestu není pracovně zařazen.
3. K žádosti žalobce mu byl soudem ustanoven právní zástupce z řad advokátů, který žalobu posléze doplnil. Uvedl, že žalobci je 26 let, ve výkonu trestu odnětí svobody je od r. 2012, nastoupil k jeho výkonu jako mladistvý, konec výkonu trestu je stanoven na r. 2021. Chodil do zvláštní školy ve Strakoniciích, čímž pravděpodobně splnil tzv. náhradní dobu pojištění, ve Věznici Ostrov nad Ohří pracoval po dobu 8 měsíců. I invalidní lidé mohou pracovat, takovou aktivitu dokonce zákon i předpokládá, a to u invalidity I. a II. stupně. Pracují tak, jak jim to zdravotní stav umožní. Invalidita nemusí být u člověka na první pohled zřetelná, je proto důležité podrobné lékařské vyšetření.
4. V uvedeném smyslu však žalobce posudkovým lékařem vyšetřen nebyl, neobdržel ani posudek, pouze rozhodnutí. Žalobce má vícero zdravotních postižení, tato jsou příčinou trvale nepříznivého zdravotního stavu. Navrhl zrušení napadených rozhodnutí žalované a vrácení věci k dalšímu řízení.

III. Posouzení věci krajským soudem

5. Soud ve věci vyžádal posudek věcně i místně příslušné posudkové komise, tak, jak mu ukládá § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení v platném znění a tento při jednání soudu dne 13. 1. 2020 konstatoval. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR v Hradci Králové (dále jen „PK“) vypracovala posudek dne 18. 10. 2019. K jejímu jednání byla přizvána odborná lékařka oboru psychiatrie. V diagnostickém souhrnu u žalobce konstatovala smíšenou poruchu primitivní osobnosti, subnormní intelekt, stav po atace bolesti hrudníku a mezižeberních nervů v r. 2016, pravostrannou tříselnou kýlu s občasnými bolestmi břicha – t.č. zklidněno, nenalezeno, nedoslýchavost levého ucha od dětství – běžnou řeč slyší, závislost na pervitinu a THC. PK hodnotila veškeré odborné nálezy o vyšetření zdravotního stavu žalobce, nalézající se v jeho zdravotní dokumentaci z průběhu roku 2018 a 2019. Dospěla k závěru, že u žalobce je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu smíšená porucha osobnosti, kterou PK hodnotí dle kap. V., pol. 7, písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kde určuje procentní míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 30 %.
6. V posudku posudková komise provedla i rozbor dřívějšího posudkového řízení, uvedla, že OSSZ Sokolov v r. 2015 hodnotila u žalobce jako nejzávažnější postižení levostrannou

percepční nedoslýchavost s mírou poklesu pracovní schopnosti ve výši 20 %. PK považovala nálezy za nevěrohodné. Pokud se jedná o současné podkladové hodnocení zdravotního stavu žalobce před OSSZ Jičín a LPS ČSSZ Hradec Králové, tato hodnocení PK považuje za správná co do nepřiznání invalidity, nicméně hodnocení písm. a) bylo podhodnoceno. U žalobce se jedná o středně těžké postižení, neboť u něho přicházejí stavy s podstatným narušením společenského a pracovního fungování – nikdy nepracoval soustavně, aby nevyvolával konflikty, nezačlenil se do společnosti – loupeže. Jedná se tak o závažné maladaptivní chování s opakovanými situačními dekompenzacemi. S přihlédnutím na subnormní intelekt se tedy jedná o středně těžké postižení v rámci smíšené poruchy osobnosti. Pracovní zapojení s fyzickou aktivitou by mělo vést ke snížení impulzivity, po fyzické stránce tomu nic nebrání, uváděné horší slyšení není na překážku porozumění normální řeči. Všude je uváděna nedoslýchavost levého ucha, při jednání žalobce hovořil o uchu pravém. Vzhledem k tomu, že žalobce nebyl nikdy psychiatricky hospitalizován, došlo k využití dolní hranice procentního rozpětí uvedené položky. Subnormní intelekt byl prokazatelný již tím, že žalobce absolvoval zvláštní školu, porucha osobnosti je medicínskou diagnózou, kterou stanovuje lékař – psychiatr, nikoliv psycholog. Žalobce dle závěrů PK nebyl k datu vydání invalidní, neboť míra poklesu jeho pracovní schopnosti nedosáhla 35 %.

7. Při jednání soudu dne 13. 1. 2020 žalobce setrval na námitce nedostatečně zjištěného zdravotního stavu, má dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a více funkčních postižení. K uváděné nedoslýchavosti ucha se vyjádřil při jednání PK nepřesně, byl nervozní. Trpí i bolestí hrudníku, tříselnou kýlou, je zjištěn subnormní intelekt, neumí číst a psát, je vznětlivý a agresivní. Psychiatricky nemohl být hospitalizován, neboť je uzavřený ve vězení již od r. 2012. Jsou mu předepisovány léky na zklidnění, je však přesvědčen, že mu nepomáhají. Je výbušný, agresivní, ve věznici vyvolával bitky a problémy. Žalobce je přesvědčen, že o jeho zdravotním stavu by měl být vypracován znalecký posudek, k němuž by se mohl vyjádřit. Zástupce žalobce namítl využití dolní hranice míry poklesu pracovní schopnosti při všech zdravotních problémech žalobce jako nesprávné a zcela jistě bylo na místě využít možnosti, dané § 3 prováděcí vyhlášky. K tomu pověřená pracovnice sdělila, že takové navýšení je možné pouze při stanovení horní hranice procentního rozpětí, nikoliv u využití hranice dolní.
8. Krajský soud vyžádal ve věci doplňující posudek u PK, neboť považoval za nezbytné zjistit podkladově závažnost postižení sluchu žalobce. Posudková komise pak v doplňujícím posudku ze dne 25. 2. 2020 uvedla, že dne 5. 2. 2020 obdržela ORL nález MUDr. Z. z nemocnice v Jičíně ze dne 4. 2. 2020, z něhož vyplývá špatné slyšení žalobce dlouhodobě na levé ucho, popis slyšení pravého a levého ucha, kdy ztráty slyšení dle Fowlera jsou u pravého ucha 7,8 %, u levého 88,3, celkově tedy 31,8 %. Závěr tedy zní, že se jedná u pacienta o percepční nedoslýchavost vlevo dlouhodobou od dětství, jinak bez viditelné ORL patologie. PK zde zhodnotila ztrátu slyšení dle kap. VIII, oddíl A, pol. 7 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., ve výši 10 % a uzavřela, že toto postižení nezakládá nárok na invaliditu a nelze ho ani zohledňovat v rámci rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu u rozpětí 30 – 45 %. V dalším pak PK setrvala na svých dřívějších závěrech. Při jednání soudu dne 15. 6. 2020 setrvali účastníci na svých dřívějších závěrech, kdy žalobce navrhoval zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení, pověřená pracovnice žalované navrhovala s odkazem na posudkové hodnocení zdravotního stavu žalobce zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

9. Soud přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ve svém rozhodnutí soud vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a konstatoval, že závažnějších pochybení v průběhu správního řízení a v napadeném rozhodnutí žalované neshledal.
10. V ustanovení § 39 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen ZDP), je v odst. 1 uvedeno, že pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. V odst. 2 se pak uvádí, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla
- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,
 - b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,
 - c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
11. V odst. 3 je uvedeno, že pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
12. Odst. 4 tohoto ustanovení pak upravuje určování poklesu pracovní schopnosti, při němž se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření; přitom se bere v úvahu,
- a) zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost,
 - b) zda se jedná o stabilizovaný zdravotní stav,
 - c) zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován,
 - d) schopnost rekvalifikace pojištěnce na jiný druh výdělečné činnosti, než dosud vykonával,
 - e) schopnost využití zachované pracovní schopnosti v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 35 % a nejvíce o 69 %,
 - f) v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % též to, zda je pojištěnec schopen výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek.
13. Další odstavce tohoto ustanovení pak upravují to, že za zdravotní postižení se pro účely posouzení poklesu pracovní schopnosti považuje soubor všech funkčních poruch, které s ním souvisejí, za stabilizovaný zdravotní stav se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení. Pojištěnec je pak adaptován na své zdravotní postižení, jestliže nabyt, popřípadě znovu nabyt schopnosti a dovednosti, které mu spolu se zachovanými tělesnými, smyslovými a duševními schopnostmi umožňují vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se určuje v celých číslech.
14. Po přezkoumání a projednání věci je krajský soud přesvědčen, že v průběhu soudního řízení dospěl k precizaci zjištění všech rozhodných skutečností pro posouzení invalidity

žalobce. Krajský soud rozhodl po vypracování prvního posudku PK o nutnosti jeho doplnění, zejména co do závažnosti postižení žalobceva sluchu. O správnosti závěru o tíži psychiatrické diagnózy po vypracování posudku PK soud závažnějších pochybností neměl, neboť PK přesvědčivě zdůvodnila, proč považuje osobnostní poruchu žalobce za závažnější, než předchozí posudkové orgány. V doplňujícím posudku pak PK popsala nález ORL, který vyplynul z vyšetření žalobce aktuálně dne 4. 2. 2020 a určila i jeho významnost ohodnocením míry poklesu ve výši 10 %. Uvedla však, že pro stanovení invalidity nemůže být toto postižení více významné. Rozhodující příčinou žalobceva dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je tedy onemocnění, zařazené do kap. V, pol. 7b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., kde se uvádí, že se jedná o středně těžké postižení. Tato položka (poruchy osobnosti) je přitom charakterizována z posudkového hlediska tak, že při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti je třeba prokázat podstatné narušení pracovního a společenského fungování z důvodu poruchy osobnosti ve více než dvou následujících oblastech – v poznávání, emotivitě, afektivitě, ovládání, kontrole impulzů, ve způsobu chování, zvládání interpersonálních situací a v oblasti vztahů. Střední tíže postižení pak předpokládá stavy s podstatným narušením pracovního a společenského fungování, závažné maladaptivní chování a opakované situační dekompenzace. Soud pak při porovnání s takovou charakteristikou a závěry jednotlivých odborných nálezů žalobce neshledal závažnější pochybení co do správnosti využití této položky. Je proto přesvědčen, že posouzení žalobce posudkovou komisí MPSV v Hradci Králové bylo objektivní a úplné.

15. Za výše zjištěného stavu věci pak soud dospěl k závěru, že žalobní námitky nemohou v daném případě obstát, neboť po změně závažnosti hodnocení žalobceva zdravotního stavu posudkovou komisí neshledává diskrepanci mezi podklady a hodnocením a závěry komise. I když však PK dospěla k závěru, že se jedná u žalobce o míru poklesu pracovní schopnosti ve výši 30 %, není tato výše způsobila k závěru o stanovení invalidity, neboť k určení její závažnosti v I. stupni je zapotřebí, jak výše uvedeno, nejméně 35 %. Žalobce tak nebyl v době vydání napadeného rozhodnutí žalované o námitkách invalidním a rozhodnutí žalované je tak souladné s platnou právní úpravou. Krajský soud proto žalobu zamítl, v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s.ř.s., jako nedůvodnou.

IV. Náklady řízení

16. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl ve věci úspěšný a žalovaná náhradu nákladů řízení neúčtovala. O odměně zástupce žalobce, ustanoveného soudem, bylo rozhodnuto samostatným usnesením.

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům (§ 54 odst. 5 s. ř. s.).

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 15. červen 2020

JUDr. Jana Kábrtová v. r.
samosoudkyně